

نام و نام خانوادگی:	جمهوری اسلامی ایران	نام درس: فنون نام دبیر: ناهید جهان سری تاریخ امتحان:/...../..... ساعت امتحان: ۰۸:۳۰ صبح مدت امتحان: ۷۰ دقیقه
مقطع و رشته: دهم انسانی	اداره کل آموزش و پرورش آذربایجان شرقی	
تعداد صفحه: ۴	دبیرستان غیر دولتی دخترانه مکتب قلم	

ردیف	سوال	بارم
الف: تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴نمره)		
۱	متن را از چندسطح بررسی می کنند ؟	۰/۷۵
۲	دردوره هخامنشیان چه متونی به خط میخی نوشته می شد ؟	۰/۷۵
۳	زبان های ایرانی میانه، به دوگروه زبان های و تقسیم می شوند.	۰/۵
۳	باتوجه به گروه الف ردیف ب را کامل کنید: گروه الف : الف: اصل این کتاب به زبان عربی نوشته شد، اما جمعی از دانشمندان آن زمان آن را به فارسی برگردانند. ب: به دستور منصور بن نوح سامانی «تاریخ مفصل محمدبن جریر طبری» تحت عنوان «تاریخ الرسل والملوک» را که به زبان عربی نوشته بود ، به فارسی برگرداند. پ: این کتاب در حدود سال ۳۴۶ قمری ، به دست عده ای از دانشوران خراسان نوشته شد و موضوع این کتاب ، تاریخ گذشته ایران است . گروه ب: ۱: شاهنامه ابومنصوری ۲: ترجمه تفسیر طبری ۳: تاریخ بلعمی	۰/۷۵
۵	درست یا نادرست بودن هریک از جمله های زیر را بنویسید ؟	۱

	الف) شاهنامه ابومنصوری در حدود سال ۳۴۶ قمری به دست عده ای از دانشوران خراسان نوشته شد. ب) از قرار گرفتن قافیه در پایان مصراع یک بیت ، می فهمیم که قالب آن قصیده است. پ) یکی از نتایج نفوذ اسلام در ایران، رواج تدریجی خط عربی بود . ت) پس از سقوط دولت ساسانی آثار فراوانی به زبان های فارسی ، پهلوی و عربی پدید آمد.	
۵	حماسه ملی ایران و شاهنامه با به اوج رسید.	۲۵/.
ب) موسیقی شعر (۶نمره)		
۷	چه زمانی دو مصراع یا یک بیت هم وزن هستند ؟	۱
۸	به مقدار آوایی که دهان با یک بار باز شدن آن را ادا می کند چه می گویند ؟	۲۵/.
۹	ابتدا تعداد واج های هریک از کلمه های زیر را بنویسید. سپس هجاهای آن را با علامت مخصوص آن بنویسید ؟	۱/۵
	الف) بیماری	
	ب) عُسرت	
۱۰	مصراع اول بیت زیر را به هجاهای تشکیل دهنده آن تجزیه کنید و سپس هر هجا را با علامت های مخصوص بنویسید ؟	۱/۵
	بشنو از نی چون حکایت می کند	
	از جدایی ها شکایت می کند	

۱۱	ابیات زیر را از نظر آهنگ و موسیقی بررسی کنید. (دو مورد) ۰/۵
۱۲	ای ساربان آهسته ران کارام جانم می رود محمل بدار ای ساربان تندی مکن با کاروان وان دل که با خود داشتم با دلستانم می رود کز عشق آن سرو روان، گویی روانم می رود واج آرای صامت ها از مصوت ها است . ۱/۲۵
زیبایی شناسی (۶نمره)	
۱۳	دربیت «ما را سری است باتو که گر خلق روزگار/دشمن شوند و سر برود هم بر آن سریم. الف) کدام واژه تکرار شده است ؟ ب) تکرار این واژه چه آرایه ای را به وجود آورده است ؟ ۱/۵
۱۴	در کدام بیت واج آرای و در کدام یک واژه آرای وجود دارد ؟ الف: خواب نوشین بامداد رحیل باز دارد پیاده رازسبیل ب: پس هستی من زهستی اوست تا هستم و هست دارمش دوست ۲
۱۵	آرایه ای که از تکرار یک واژه (کلمه) حاصل می شود نامیده می شود . ۰/۵
۱۶	آرایه ای که از تکرار یک واج (صامت + مصوت) حاصل می شود نامیده می شود . ۰/۵
۱۷	در هر بیت چه آرایه یی وجود دارد ؟ الف: هر که زین گلشن لبی خندان تراز گل بایدش خاطری فارغ ز عالم چون تو گل بایدش ب: قطره آبی که دارد در نظر گوهر شدن از کنار ابر، تا دریا تنزل بایدش ج: صبر بر جور فلک کن تا بر آیی روسفید دانه چون در آسیافتد تحمل بایدش ۱/۵
	ت: نقد و تحلیل شعر و نثر (۴نمره)
۱۸	هریک از جمله های زیر مربوط به کدام قلمرو ادبی، زبانی، فکری می شود ؟ الف: بیان مسائل عرفانی یا اخلاقی ۱/۵

	ب: وجود واژگان کهن در متن ج: نوع قرار گرفتن قافیه در شعر	
۱	شعر زیر را از نظر قلمرو فکری بررسی کنید ؟ نهنگی بچه خود را چه خوش گفت به دین ما حرام آمد کرانه به موج آویز و از ساحل پرهیز همه دریاست ما را آشیانه	۱۹
۱/۵	متن زیر را در سطح فکری و ادبی بررسی کنید و هر کدام را بنویسید؟ روزی شخصی پیش بهلول، بی ادبی نمود، بهلول او را ملامت کرد که چرا شرایط ادب به جا نیاوردی؟ او گفت : چه کنم آب و گل مرا چنین سرشته اند گفت: آب و گل تو را نیکو سرشته اند، اما لگد کم خورده است.	۲۰
۲۰	موفق باشید	جمع